

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7Csp/33/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222202207
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8222202207.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpeného: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanému: A. B., nar. X.X.XXXX, XXX XX A. XXX, t. č. Ústav pre výkon trestu odňatia slobody Košice – Šaca, o zaplatenie 1 000,42 Eur s príslušenstvom a o zaplatenie 1 108,31 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 918,- Eur s úrokom z omeškania 39,11 Eur a úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 918,- Eur od 21.9.2021 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 022,38 Eur s úrokom z omeškania 50,30 Eur a úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1 022,38 Eur od 21.12.2021 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žaloby v prevyšujúcej časti zamietam.

IV. Žalobcovi voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 84 %, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu 22.11.2022 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 1 000,42 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo žalovanej sumy od 29.4.2020 do zaplatenia a náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 3.10.2019 uzavrel so žalovaným zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX vo výške 968,- Eur, na kúpu spotrebného tovaru špecifikovaného v zmluve. Účelom zmluvy bolo poskytnutie pôžičky na zakúpenie tovaru na základe vlastného výberu – t.j. poskytnutie tzv. viazaného spotrebiteľského úveru. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 23 mesačných splátkach v sume po 50,- Eur, až do celkovej sumy pôžičky vo výške 1 150,- Eur. Žalovaný na splatenie úveru z vyššie uvedenej zmluvy uhradil sumu 50,- Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami v zmluve, žalobca dňa 26.2.2020 listom – predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, žalobca dňa 19.4.2020 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 23.4.2020 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby podľa žalobcu predstavoval sumu 1 000,42 Eur. Žalobca si zároveň

uplatnil zákonné úroky z omeškania od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, konkrétne od 29.4.2020.

2. Na výzvu súdu z 24.11.2022, žalobca v podaní zo 14.12.2022 doplnil, že žalovaný v žiadosti o poskytnutie úveru uviedol priemerný čistý mesačný príjem 448,15 Eur, rodinný stav ženatý, počet nezaopatrených detí: 0, mesačné finančné náklady: 0 Eur. Žalobca si jeho príjem overil dopytom v Sociálnej poisťovni a skutočné finančné náklady v registri SRBI, ktorým boli zistené skutočné mesačné finančné informácie vo výške 0 Eur.

Uvádza, že rozdiel príjmov a výdavkov bol zistený vo výške 237,95 Eur, čo bolo viac ako suma splátky schváleného úveru (50,- Eur). Uvádzané skutočnosti žalobca preukazoval odpismi vykonaných dopytov k osobe žalovaného.

3. Žalovanému bola žaloba aj s opísanými doplneniami doručená do vlastných rúk dňa 25.1.2023. K doručenej žalobe sa žalovaný písomne nevyjadril. Na pojednávaní konanom 20.4.2023, žalovaný potvrdil čerpanie spotrebiteľského úveru na základe zmluvy z 3.10.2019 na nákup nábytku, rozporoval však tvrdenie žalobcu o splatení tohto úveru iba vo výške jednej mesačnej splátky (50,- Eur) tvrdiac, že okrem toho zaplatil 600,- Eur a v decembri 2019 ďalších 500,- Eur, pričom žiadal o poskytnutie lehoty na preukázanie svojich tvrdení o splácaní úveru. Súčasne popieral doručenie oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. K svojim osobným pomerom uvádzal, že vo výkone trestu odňatia slobody je od júla 2020, kde v priebehu výkonu trestu bol zamestnaný iba po krátky čas a toho času je nezamestnaný.

4. Ďalšou žalobou doručenou súdu 22.11.2022 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 1 108,31 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo žalovanej sumy od 29.4.2020 do zaplatenia a náhradu trov konania. Túto žalobu žalobca odôvodnil tým, že dňa 24.10.2019 uzavrel so žalovaným zmluvu o pôžičke č. 21529707/9109809521 vo výške 1 072,38 Eur, na kúpu spotrebného tovaru špecifikovaného v zmluve. Účelom zmluvy malo byť poskytnutie pôžičky na zakúpenie tovaru na základe vlastného výberu – t.j. poskytnutie tzv. viazaného spotrebiteľského úveru. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 26 mesačných splátkach v sume po 50,- Eur, až do celkovej sumy pôžičky vo výške 1 300,- Eur. Tvrdil, že na splatenie úveru z vyššie uvedenej zmluvy žalovaný uhradil sumu 50,- Eur, keďže však porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami v zmluve, žalobca dňa 26.2.2020 listom – predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, žalobca dňa 19.4.2020 úver zosplatnil, o čom mal byť žalovaný informovaný listom z 23.4.2020 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby podľa žalobcu predstavoval sumu 1 108,31 Eur. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, konkrétne od 29.4.2020.

5. Na výzvu súdu z 24.11.2022, žalobca v podaní zo 14.12.2022 k overovaniu bonity doplnil, že žalovaného občiansky preukaz nebol žiadnym spôsobom odcudzený a klient spĺňal štandardné riskové podmienky. Uviedol, že v žiadosti o poskytnutie úveru žalovaný uviedol priemerný čistý mesačný príjem 448,15 Eur, rodinný stav ženatý, počet nezaopatrených detí: 0, mesačné finančné náklady: 0 Eur. Taktiež uviedol, že žalobca si jeho príjem overil dopytom v Sociálnej poisťovni a skutočné finančné náklady v registri SRBI, ktorým boli zistené skutočné mesačné finančné informácie vo výške 0 Eur. Rozdiel príjmov a výdavkov bol zistený vo výške 237,95 Eur, čo bolo viac ako suma splátky schváleného úveru (50,- Eur). Uvádzané skutočnosti žalobca preukazoval odpismi vykonaných dopytov k osobe žalovaného.

6. Na ďalšiu výzvu súdu zo 16.12.2022, žalobca v podaní z 2.1.2022 uviedol, že zmluva o pôžičke z 24.10.2019 bola uzatvorená ako webová zmluva uzatvorená prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie (cez internet), tzn. bez vyhotovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere v listinnej forme podpísanej zmluvnými stranami. Tvrdil tiež, že uzatvoreniu tejto zmluvy predchádza uzatvorenie rámcovej zmluvy, predmetom ktorej je podpis spolupráce pri uzatváraní zmlúv o úvere prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie. Ďalej tvrdil, že žalovaný bol v čl. XI a čl. XII zmluvy z 24.10.2019 so spôsobom uzatvorenia zmluvy oboznámený. Poukázal na § 2 zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa názoru

žalobcu bola zmluva stranami riadne uzatvorená a nie je ju možné považovať za absolútne neplatný právny úkon.

7. Žalovanému bola táto druhá žaloba aj s opísanými doplneniami doručená do vlastných rúk dňa 25.1.2023. K doručenej žalobe sa žalovaný písomne nevyjadril. Na pojednávaní konanom 20.4.2023 žalovaný poprel uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 24.10.2019 v predajni NAY a.s. v Bardejove, odmietol vedomosť o tom, že by úver podľa tejto zmluvy čerpal, ako aj že by ho vedome splácal. Na pojednávaní konanom 12.6.2023 však okrem iného potvrdil, že v čase uzavretia zmluvy používal služby mobilného operátora a v súvislosti s nimi telefónne čísla XXXX XXX XXX a XXXX XXX XXX.

8. Vo vzťahu k procesnej obrane žalovaného, rozporujúcej skutkové tvrdenia žalobcu o uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 24.10.2019 žalobca vo svojom písomnom vyjadrení z 15.5.2023 v plnom rozsahu odkázal na svoje vyjadrenie z 2.1.2023.

9. Uznesením č. k. 7Csp/34/2022-88 z 20.4.2023, právoplatným 9.6.2023 súd spojil veci vedené pod sp. zn. 7Csp/33/2022 a sp. zn. 7Csp/34/2022 na spoločné konanie, ktoré sa začalo ďalej viesť už len pod sp. zn. 7Csp/33/2022.

10. V spoločne prejednávanych veciach súd vykonal pojednávania 20.4.2023 a 12.6.2023, na ktorých vykonal dokazovanie oboznámením zmlúv o spotrebiteľskom úvere z 3.10.2019 a z 24.10.2019, predžalobných upomienok z 26.2.2020 spolu s doručenkami, oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, prehľadov splátok a úhrad úveru k úverovým zmluvám, výsledkami dopytov z úverového registra ako aj zo Sociálnej poisťovne realizovaných žalobcom v čase poskytnutia úveru, lustráciami žalovaného a ostatným obsahom spisov.

11. Vykonaným dokazovaním považoval súd za zistené, že žalobca a žalovaný uzavreli 3.10.2019 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 9109800745, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému viazaný spotrebiteľský úver v sume 968,- Eur. Uzavretie tejto zmluvy o úvere sa medzi stranami ukázalo ako nesporné. Z označenej zmluvy súd zistil, že v nej boli stranami dohodnuté tieto náležitosti: výška mesačnej splátky 50,- Eur, počet splátok: 23, celkové náklady spotrebiteľa: 182,- Eur, celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť: 1 150,- Eur, výška RPMN 20,03 %, ročná úroková sadzba 20,03 %, deň splatnosti prvej splátky 20.11.2019, splatnosť ďalších splátok vždy 20. dňa v mesiaci, doba trvania zmluvy: 23 mesiacov. V časti údajov týkajúcich sa pomerov žalovaného bolo v zmluve uvedené, že žalovaný je ženatý, počet nezaopatrených detí: 0, typ bývania u rodičov/u detí, telefónny kontakt +XXXXXXXXXXXX, čistý priemerný mesačný príjem: 398, Eur, zamestnávateľ: Obec Marhaň, zamestnanecký pomer na dobu neurčitú.

12. Zo žalobcom predloženej zmluvy č. 9109809521 z 24.10.2019 súd zistil, že spotrebiteľský úver v sume 1 072,38 Eur mal byť poskytnutý za týchto podmienok: výška mesačnej splátky 50,- Eur, počet splátok: 26, celkové náklady spotrebiteľa: 227,62 Eur, celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť: 1 300,- Eur, výška RPMN 19,89 %, ročná úroková sadzba 19,89 %, splatnosť prvej splátky 20.11.2019, splatnosť ďalších splátok: vždy 20. dňa v mesiaci, doba trvania zmluvy: 26 mesiacov, alebo do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy. V časti údajov týkajúcich sa pomerov dlžníka bolo v zmluve uvedené, že žalovaný je ženatý, počet nezaopatrených detí: 0, typ bývania u rodičov/u detí, telefónny kontakt +XXXXXXXXXXXX, čistý priemerný mesačný príjem: 448,15 Eur, zamestnávateľ: Obec Marhaň, zamestnanecký pomer na dobu neurčitú.

13. Zo žiadosti z 3.10.2019 o poskytnutie tohto úveru vo výške 968,- Eur súd taktiež zistil označenie žalovaného ako žiadateľa o úver menom, priezviskom, rodným číslom (7805048768), číslom občianskeho preukazu (EC581004) a adresou trvalého bydliska. Ako telefónne číslo na zasielanie osobitného kódu pre účely podpisu zmluvnej dokumentácie je v tejto žiadosti uvedené tel. č.: XXXXXXXXXXXX. Uvedená žiadosť o úver obsahuje aj vlastnoručný písaný podpis žalovaného.

14. Zo žiadosti z 24.10.2019 o poskytnutie tohto úveru vo výške 1 072,38 Eur súd zistil označenie žalovaného ako žiadateľa o úver menom, priezviskom, rodným číslom (7805048768), číslom občianskeho preukazu (EC581004) a adresou trvalého bydliska. Ako telefónne číslo na zasielanie osobitného kódu pre účely podpisu zmluvnej dokumentácie je uvedené č.: XXXXXXXXXXXX. Táto žiadosť o úver obsahuje podpis žiadateľa elektronickými prostriedkami - uvedením kódu: 841qj – A. B..

15. Z formuláru oboch označených žiadostí o úver okrem súhlasov žiadateľa s poskytovaním a sprístupňovaním údajov o bankových obchodoch vyplýva, že obsahovali aj súhlas žiadateľa o úver, aby komunikácia s veriteľom vrátane podpisu akejkoľvek zmluvnej dokumentácie a uzatvorenia zmlúv o bankovom obchode mohla prebiehať prostredníctvom elektronických komunikačných zariadení a že podpis žiadateľa na žiadosti je nahradený prostredníctvom osobitného kódu zaslaného veriteľom na žiadosti uvedené telefónne číslo.

16. V zmysle bodu 10.2 obidvoch vyššie označených zmlúv o spotrebiteľskom úvere (t.j. č. 9109800745, ako aj č. 9109809521) bola banka v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok úveru oprávnená žiadať od klienta pred dátumom konečnej splatnosti úveru zaplatať celú pohľadávku, ktorá sa stane okamžite splatnou (t. j. vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky, alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

17. Podľa čl. XI. bodu 11.1 obidvoch vyššie označených zmlúv o spotrebiteľskom úvere zmluva je uzatváraná na diaľku v zmysle Zákona o finančných službách na diaľku, ak Banka a Klient uzatvára Zmluvu výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie najmä, avšak nielen prostredníctvom elektronickej pošty, telefónu, faxu, adresného listu, ponukového katalógu bez súčasnej fyzickej prítomnosti Banky a Klienta. Podľa bodu 11.3 zmlúv v prípade uzatvorenia Zmluvy na diaľku je podpis Banky na tejto Zmluve nahradený mechanickými prostriedkami a podpis Klienta na Zmluve je nahradený prostredníctvom osobitného kódu zaslaného zo strany Banky Klientovi na telefónne číslo, ktoré uviedol v žiadosti.

18. Podľa čl. XII. bodu 12.1 a 12.2 obidvoch vyššie označených zmlúv o spotrebiteľskom úvere Zmluvu vrátane súvisiacich dokumentov je možné uzatvoriť písomnou formou v listinnej podobe, ako aj prostredníctvom elektronických prostriedkov, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila v súlade s § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Ak sa Klient rozhodne pre uzatvorenie Zmluvy prostredníctvom elektronických prostriedkov, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila, Zmluvu Klient uzatvára Biometrickým podpisom.

19. Podľa bodu 13.1 zmluvy, doručovanie písomností medzi bankou a klientom sa uskutočňuje najmä, avšak nielen poštou, elektronickou formou alebo faxom. Podľa bodu 13.2 zmluvy, banka doručuje písomnosti na adresu klienta uvedenú v zmluve na účely doručovania alebo na inú adresu písomne oznámenú klientom spoločnosti najneskôr pred dňom odovzdania písomnosti na poštovú prepravu spoločnosťou. Oznámenia zasielané klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy klient príslušné oznámenie obdrží. Podľa bodu 13.3 zmluvy, písomnosť doručovaná osobne sa považuje za doručenú dňom, v ktorom klient alebo povinný podľa údajov spoločnosti písomnosť osobne prevzal.

20. Z predžalobnej upomienky označenej č. 21524847 vyplýva, že dňa 26.2.2020 vyzval veriteľ dlžníka, aby okamžite uhradil omeškané splátky v sume 150,- Eur (čl. 27). Táto predžalobná upomienka bola žalovanému doručená 4.3.2020, čo bolo v konaní preukázané pripojenou doručenkou. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru označenej č. 21524847 z 23.4.2020 vyplýva, že uvedeným dňom žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a od žalovaného žiadal zaplatiť mu sumu 1 000,55 Eur. Doručenie tohto oznámenia však žalobca v konaní nepreukázal.

21. Z predžalobnej upomienky označenej č. 21529707 vyplýva, že dňa 26.2.2020 vyzval veriteľ dlžníka, aby okamžite uhradil omeškané splátky v sume 150,- Eur (čl. 27). Aj táto predžalobná upomienka bola žalovanému doručená 4.3.2020, čo bolo v konaní preukázané pripojenou doručenkou. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru s č. 21529707 z 23.4.2020 vyplýva, že uvedeným dňom žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a od žalovaného žiadal zaplatiť mu sumu 1 108,45 Eur. Ani doručenie tohto oznámenia žalobca v konaní nepreukázal.

22. Podľa predloženého prehľadu splátok a úhrad k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 21524847 súd zistil, že žalobca predpísal žalovanému splátky v sume po 50,- Eur, pričom žalovaný mal na jej úhradu zaplatiť len sumu 50,- Eur, ktorá bola pripísaná na účet žalobcu 20.11.2019.

23. Rovnako z prehľadu splátok a úhrad k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 21529707 súd zistil, že žalobca predpísal žalovanému splátky v sume po 50,- Eur, pričom žalovaný mal na jej úhradu zaplatiť len sumu 50,- Eur, ktorá bola pripísaná na účet žalobcu 20.11.2019.

24. Zo žalovaným predloženého poštového poukazu vyplýva úhrada sumy 50,- Eur dňa 18.11.2019 na účet žalobcu s vyznačením variabilného symbolu č. 9109800745. Vo vzťahu k ostatným žalovaným predloženým dôkazom súd konštatuje, že tieto sa netýkali zmlúv uzavretých so žalobcom, ale úhrady akontácie v sume 240,- Eur podnikateľovi C. D. – Nábytok dňa 29.1.2020 a zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej žalovaným so spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. z 23.10.2019.

25. Z výsledku dopytu veriteľa v registri klientskych informácií z 3.10.2019 vyplýva, že k uvedeným dňom nebol vo vzťahu k žalovanému vedený žiaden existujúci úver. Z výsledku dopytu veriteľa v registri klientskych informácií z 24.10.2019 a z 24.10.2019 vyplýva, že k uvedenému dňu bol vo vzťahu k žalovanému vedený len úver poskytnutý mu dňa 3.10.2019.

26. Z výsledku dopytu žalobcu v Sociálnej poisťovni v čase poskytnutia úveru č. 21524847 bolo zistené, že žalovaný mal v posledných 3 mesiacoch u vtedajšieho zamestnávateľa (spoločnosti Obec Marhaň) vymeriavací základ aspoň 425,- Eur. Z výsledku dopytu žalobcu v Sociálnej poisťovni v čase poskytnutia úveru č. 21529707 bolo zistené, že žalovaný mal v posledných 3 mesiacoch u vtedajšieho zamestnávateľa (spoločnosti Obec Marhaň) vymeriavací základ aspoň 506,- Eur.

27. Z aktuálnej lustrácie v databáze Sociálnej poisťovne nebol aktuálne u žalovaného zistený pracovný pomer, pričom posledný riadny pracovný pomer mal ako zamestnanec evidovaný k Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v období od 9.9.2022 do 6.10.2022.

28. Podľa § 34 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

29. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

30. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

31. Podľa § 40 ods. 1, 2 a 4 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný. Písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé. Písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Písomná forma je zachovaná vždy, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom alebo zaručenou elektronickou pečaťou.

32. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 266/2005 Z. z.“) zmluvou na diaľku je zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom o poskytnutí finančnej služby výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie.

33. Podľa § 2 písm. e) zákona č. 266/2005 Z. z. prostriedkom diaľkovej komunikácie je prostriedok, ktorý bez súčasného fyzického kontaktu dodávateľa a spotrebiteľa možno použiť pri poskytovaní finančnej služby na diaľku, najmä elektronická pošta, telefón, fax, adresný list, ponukový katalóg.

34. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej

strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

35. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

36. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

37. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

38. Podľa § 1 ods. 2 prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretiu zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

39. Podľa § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

40. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

41. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

42. Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

43. Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

44. Podľa § 7 ods. 20 zákona o spotrebiteľských úveroch, na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

a) čistý príjem spotrebiteľa,
b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,
c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

45. Podľa § 7 ods. 21 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver určiť tak, aby súčet hodnôt položiek na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa odseku 20 písm. b) až d) neprevyšoval hodnotu položky podľa odseku 20 písm. a).

46. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová „spotrebiteľský úver“ v príslušnom gramatickom tvare.

47. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

48. Podľa § 15 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o viazanom spotrebiteľskom úvere je zmluva o spotrebiteľskom úvere, v ktorej sa dojednáva spotrebiteľský úver výhradne na financovanie zmluvy o kúpe konkrétneho tovaru alebo poskytnutí konkrétnej služby, pričom tieto dve zmluvy tvoria obchodný celok.

49. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

50. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

51. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. účinného po 31.1.2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov

vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

52. Právne vzťahy medzi žalobcom a žalovaným vyplývajúce zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere č. 9109800745 a č. 9109809521 súd posúdil ako vzťahy spotrebiteľské, keďže žalobca v nich vystupoval ako osoba konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy, ale možno ju označiť za druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť. Na uvedené zmluvné vzťahy bolo potrebné aplikovať ako ustanovenia Občianskeho zákonníka, tak aj zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona č. 266/2005 Z. z.

53. Pokiaľ bolo v priebehu konania medzi stranami sporné uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 9109809521 z 24.10.2019 žalovaným, súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že aj v prípade tejto zmluvy žalovaný právne účinným spôsobom prejavil svoju vôľu označenú zmluvu uzavrieť, čím došlo k jej platnému uzavretiu. Žalovaný totiž nielen že nikdy netvrdil odcudzenie svojho občianskeho preukazu, ktorého číslo (EC581004) je uvedené v jeho žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa 24.10.2019 (ide pritom o totožné číslo, ktoré uvádzal aj v žiadosti o úver dňa 3.10.2019), ale pri svojom vypočutí na pojednávaní konanom 12.6.2023 tiež potvrdil používanie obidvoch telefónnych čísel uvádzaných v oboznámených žiadostiach, t.j. tel. č. XXXXXXXXXXXX ako aj tel. č. XXXXXXXXXXXX. Práve prostredníctvom osobitného kódu pre účel podpisu zmluvnej dokumentácie, ktorý bol v zmysle uvedenej žiadosti zaslaný na telefónne číslo žalovaného XXXXXXXXXXXX uvedené v jeho žiadosti došlo podľa názoru súdu k platnému uzavretiu zmluvy o poskytnutí viazaného spotrebiteľského úveru na diaľku, t.j. prostredníctvom elektronických prostriedkov s využitím biometrického podpisu, podmienky postupu ktoré vyplývajú ako z osobitnej právnej úpravy (zákona č. 266/2005 Z. z.), tak aj z citovaných čl. XI a XII zmlúv o spotrebiteľskom úvere, resp. z bodov 9. a 10. Obchodných podmienok Quatro, ktoré tvoria súčasť zmluvnej dokumentácie. Vzhľadom na potvrdenie skutočnosti, že žalovaný používal telefónne číslo uvedené v jeho žiadosti o úver, ako aj na skutočnosť, že zmluva bola žalovaným uzavretá v súčinnosti s ďalším, od zmluvných strán nezávislým subjektom, ktorý je na domácom trhu etablovaným predajcom elektrospotrebičov súd v okolnostiach prípadu nevzhladol závažné pochybnosti, odôvodňujúce iný záver, konkrétne že by zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 9109809521 z 24.10.2019 žalovaný so žalobcom neuzavrel, alebo že by bol takýto právny úkon neplatný pre nedostatky vôle, prejavu vôle alebo zákonom ustanovenej formy právneho úkonu. Žalobca v tomto smere dôvodne poukazuje na § 40 Občianskeho zákonníka, ktorý umožňuje uzatvorenie právneho úkonu v písomnej forme telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami umožňujúcimi zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Preto pri právnom posúdení prípadu dospel súd k záveru, že v prejednávanej príhode žalobca so žalovaným uzavrel nielen dňa 3.10.2019 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 9109800745, ale tiež dňa 24.10.2019 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 9109809521 a tiež že pri obidvoch právnych úkonoch bola dodržaná písomná forma v zmysle § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a z tohto pohľadu je nutné označené zmluvy hodnotiť ako platne uzatvorené právne úkony.

54. Na základe vykonaného dokazovania ďalej súd dospel k záveru, že obidve zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsahujú všetky podstatné náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv. Pokiaľ ide o postup veriteľa pri skúmaní schopnosti žalovaného splácať označené úvery pred ich poskytnutím, súd dospel k záveru o relevantnom porušení jeho povinností vyplývajúcich z § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch iba pokiaľ ide o úver č. 9109809521. V konaní bolo preukázané, že žalobca pred poskytnutím každého z úverov overil dopytom v Sociálnej poisťovni aktuálny príjem žalovaného a zaobstaral si aj reporty (údaje) o finančných nákladoch žalovaného z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Pri úvere čerpanom dňa 3.10.2019 pod č. 9109800745, údaje, ktoré si takto žalobca ako veriteľ zabezpečil a overil nasvedčovali, že žalovaný v čase poskytnutia tohto úveru disponoval v mesačnom rámci plynúcich príjmov aj voľnými finančnými prostriedkami, ktoré mohol použiť na splátky poskytnutého úveru. Dokazovaním nebolo v tomto smere zistené ani zavinenie žalobcu pokiaľ ide o v skutočnosti nesprávny údaj o počte výživou na žalovaného odkázaných osôb, keďže žalovaný v konaní nepreukázal, že by žalobcovi, resp. za neho konajúcemu sprostredkovateľovi uviedol pravdivé údaje. Žalobca ako veriteľ teda v danom prípade nekonal bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch

a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na výsledok dopytu z príslušných registrov vedených pre poskytovateľov spotrebiteľských úverov a preto pri poskytnutí úveru č. 9109800745 ani hrubo neporušil svoju povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného úver splácať.

55. Pri úvere poskytnutom žalovanému dňa 24.10.2019 pod č. 9109809521 však podľa názoru súdu žalobca porušil obsah a zmysel noriem ustanovených v § 7 ods. 16, 17, 20 a 21 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov. Žalobca síce do vydania tohto rozsudku odpovedal na výzvu súdu z 24.11.2022, avšak z jeho odpovede nevyplýva, že by v rámci procesu posudzovania úverovej bonity žalovaného prihladal na finančné záväzky žalovaného súvisiace so skorším úverom, ktorý mu poskytol 3.10.2019. Rovnako nevysvetlil a nepreukázal, ako pri posudzovaní schopnosti žalovaného dospel k poznatku o čistom príjme žalovaného vo výške 448,15 Eur mesačne, keď z lustrácie v databáze Sociálnej poisťovne len vyplýva, že žalobcov vymeriavací základ pre výpočet odvodov na sociálne poistenie činil 506,- Eur, ktorá suma však automaticky nezodpovedá čistému príjmu žalovaného. Z obsahu medzi stranami uzavretej úverovej zmluvy vyplýva, že žalovaný nepredložil žiadne relevantné doklady (dôkazy) svedčiacie o výške jeho príjmu (napr. výplatné pásky, výpis z účtu a pod.), rovnako ako ani o skutočných výdavkoch (napr. dôkazy o mesačných nákladoch na bývanie), hoci pri uzavretí zmluvy žalobcu informoval, že s rodinou býva vo vlastnom dome/byte. Nemožno teda hovoriť o tom, že by žalobca mal zistené konkrétne údaje o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch § 11 ods. 2 označeného zákona považuje nielen posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, ale aj postup veriteľa v rozpore s § 7 ods. 20 a 21 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý ukladá veriteľovi zohľadňovať skutočné náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť. V tomto smere považuje súd postup žalobcu, ktorý pri ustálení výšky nákladov potrebných na zabezpečenie základných životných potrieb žalovaného zohľadňoval len sumu životného minima na jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú zákonom č. 601/2003 Z.z o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov za neakceptovateľný. Ustanovenie § 1 označeného zákona totiž jasne definuje, že životné minimum predstavuje spoločensky uznanú minimálnu hranicu príjmov fyzickej osoby, pod ktorou nastáva stav jej hmotnej núdze. Pokiaľ je príjem spotrebiteľa nižší, než súčet súm určených pre životné minimum spoločne posudzovaných osôb, potom sa vznikom ďalšieho úverového zaťaženia spotrebiteľa len prehĺbuje stav jeho hmotnej núdze a poskytnutie úveru za týchto podmienok je v rozpore s ratio legis povinnosti veriteľov postupovať pri poskytovaní spotrebiteľských úverov s odbornou starostlivosťou. Súčet zákonom určenej sumy životného minima pre 1 plnoletú fyzickú osobu – žalovaného (210,20 Eur), sumy životného minima pre ďalšiu spoločne posudzovanú fyzickú osobu – manželku, ktorej príjem žalobca nezisťoval (146,64 Eur) a finančných nákladov na obidva žalobcom poskytnuté úvery (100,- Eur) v danom prípade presahuje čistý príjem žalovaného (438,20 Eur) vypočítaný z vymeriavacieho základu žalovaného (506,- Eur) odpočítaním sumy zodpovedajúcej 13,4 % z neho, ktorá predstavuje zákonom ustanovenú výšku odvodov na sociálne a zdravotné poistenie. Uvedené preukazuje rozpor postupu žalobcu pri posudzovaní spôsobilosti žalovaného splácať žiadaný spotrebiteľský úver s § 7 ods. 20 a 21 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru súdu tak žalobca rezignoval na preukázanie existencie podmienok vyplývajúcich z § 7 ods. 20 a 21 zákona o spotrebiteľských úveroch, a ním tvrdený disponibilný príjem žalovaného v čase poskytnutia úveru možno hodnotiť len ako nepreukázanú fikciu. Pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať v budúcnosti žiadaný spotrebiteľský úver tak žalobca porušil limity a zásady ustanovené § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch, čo s poukazom na poslednú vetu § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase poskytnutia úveru vedie k záveru o hrubom porušení povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a je tak dôvodom pre uplatnenie sankcií špecifikovaných v § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

56. Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobou

ochorie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ musí vychádzať ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak aj z informácií, ktoré získa z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

57. Dôsledkom vyššie uvedeného je tak záver súdu, že v zmysle § 11 ods. 2 v spojení s § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch je úver čerpaný 24.10.2019 pod č. 9109809521 potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Opísané zistenia vedú tiež súd k záveru, že žalobca nebol oprávnený tento úver predčasne (jednorázovo) zosplatiť. Preto je aj predčasné zosplatnenie tohto spotrebiteľského úveru zo strany žalobcu absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a to pre rozpor so zákonom, konkrétne s poukazom na § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

58. Súd ďalej zastáva názor, že nárok na žalobcom požadovaný úrok z oboch spotrebiteľských úverových zmlúv uzavretých so žalovaným nie je možné priznať, z dôvodu neplatnosti zmluvného dojednania o ňom pre rozpor s dobrými mravmi. Podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka je totiž neplatný aj právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Pojem „dobré mravy“ Občiansky zákonník nedefinuje. Dobré mravy netvorí spoločensky normatívny systém, vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Ide o uznávané pravidlo slušnosti a poctivého správania. Dobré mravy sú vykladané ako súhrn spoločenských, kultúrnych a právnych noriem. Z ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka ďalej vyplýva zásada, že výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Ide o všeobecné ustanovenie hmotno-právnej povahy, ktoré umožňuje súdu vec posúdiť v tom smere, či výkon daného subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi, a v prípade, že tomu tak nie je, možnosť odoprieť právnu ochranu uplatneného práva. Aby výkon určitého práva alebo povinnosti bol v rozpore s dobrými mravmi, musí nadobudnúť takú intenzitu, pri ktorej nastupuje zákonná sankcia, ktorá má za následok neplatnosť právneho úkonu (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/57/2005). V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/26/2011 z 26.4.2012). V danom prípade bol v zmluve o úvere č. 9109800745 z 3.10.2019 dohodnutý úrok vo výške 20,03 % ročne a v zmluve o úvere č. 9109809521 z 24.10.2019 dohodnutý úrok vo výške 19,89 %, čo odôvodňuje záver, že výška odplát za poskytnuté finančné prostriedky neprimerane prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch v rozhodnom období známu súdu z jeho činnosti, osobitne uplatňovanú bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek, keď v októbri 2019 bola priemerná úroková sadzba za obdobné úvery so splatnosťou od 1 do 5 rokov (táto dĺžka úverového vzťahu vyplýva z údajov o dobe trvania zmluvy uvedenom v texte zmluvy a bola použitá aj pri stanovení priemernej RPMN) vo výške 4,71 % ročne –

bližšie <https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-obchodnych-bank>). Poskytnutie úverov žalobcom za viac ako 4,2 násobne vyššiu úrokovú mieru, pri akej boli bežne poskytované spotrebiteľské úvery súd hodnotí ako v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Preto sú zmluvy v časti dojednaného úroku z úveru neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

59. Pokiaľ súd dospel k záveru, že žalobca nemá nárok na dohodnuté úroky z dôvodu bezúročnosti poskytnutého úveru č. 9109809521, ako aj z dôvodu ich rozporu s dobrými mravmi, potom mal žalobca právo len na vrátenie istiny úveru, ktorej splatnosť bola dohodnutá priamo v zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsahujúcej splátkový kalendár istiny, úrokov aj poplatkov. Samotný právny úkon predčasného zosplatenia spotrebiteľského úveru podľa názoru súdu splňal podmienky vyplývajúce z § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, pretože aj v prípade bezúročnosti úveru by jeho rovnomerné splátky museli činiť pri úvere č. č. 9109800745 sumu 42,09 Eur (pri každej 3. splátke sumu 42,08 Eur) a pri úvere č. 9109809521 sumu 41,25 (pri každej cca 2. splátke 41,24 Eur), pričom žalovaný pri oboch poskytnutých úveroch zaplatil v celosti len prvú splátku splatnú 20.11.2019. Keďže žalovaný bol v omeškaní so splácaním úverov už od 2. splátky splatnej 20.12.2019, potom predčasné zosplatenie úveru žalobcom ku dňu 19.4.2020 po predchádzajúcom upozornení na neho predžalobnou upomienkou z 26.2.2020 napĺňa zákonné požiadavky stanovené vyššie označenými zákonnými ustanoveniami, t. j. upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na predčasné zosplatenie úveru a súčasne uplynutie 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Predčasné zosplatenie spotrebiteľského úveru je jednostranný adresný hmotnoprávny úkon, v čase vykonania ktorého musia byť nielen splnené hmotnoprávne podmienky ale musí byť doručený aj jeho adresátovi. Vzhľadom na popretie doručenia oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru v čase jeho vydania (apríl 2020) žalovaným, možno považovať jeho doručenie za preukázané až so žalobou, t.j. dňom 27.2.2023. V tom čase však už bol úver č. 9109800745 poskytnutý žalovanému zmluvou o spotrebiteľskom úvere plne splatný, nakoľko jeho konečná splatnosť podľa zmluvy nastala 20.9.2021. Pri úvere č. 9109809521 platí súčasne záver, o strate oprávnenia žalobcu úver zosplatiť z dôvodu sankcie vyplývajúcej z § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

60. Ku dňu vydania tohto rozsudku už boli splatné istiny oboch poskytnutých úverov v celom rozsahu. Pri úvere č. 9109800745 ide o sumu 968,- Eur, čo po započítaní žalovaným realizovaných úhrad v celkovej sume 50,- Eur znamená, že žalovaný je v omeškaní so splátkami istiny v sume 918,- Eur. Pri úvere č. 9109809521 zase ide o sumu 1 072,38 Eur, čo po započítaní žalovaným realizovaných úhrad v celkovej sume 50,- Eur znamená, že žalovaný je v omeškaní so splátkami istiny v sume 1 022,38 Eur. Žalobca tak má nárok na vrátenie tejto vyčerpanej a nezaplatenej už splatnej časti istiny úveru č. 9109800745 a rovnako tak aj na úrok z omeškania vo výške 5,00 % za obdobie od požadovaného dátumu 29.4.2020 (kedy už existovalo omeškanie žalovaného so splátkou istiny v sume 202,52 Eur) až do 20.9.2021 (deň splatnosti poslednej splátky úveru č. 9109800745) z postupne rastúcej sumy nedoplatku splatnej istiny, ktorý súd prepočítal a ustálil na sumu 39,11 Eur a aj nárok na úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne od 21.9.2021 do zaplatenia z celej priznanej sumy splatnej istiny, t.j. zo sumy 918,- Eur. Žalobca má tiež nárok na vrátenie vyčerpanej a nezaplatenej už splatnej časti istiny úveru č. 9109809521 a rovnako tak aj na úrok z omeškania vo výške 5,00 % za obdobie od požadovaného dátumu 29.4.2020 (kedy už existovalo omeškanie žalovaného so splátkou istiny v sume 197,47 Eur) až do 20.12.2021 (deň splatnosti poslednej splátky úveru č. 9109809521) z postupne rastúcej sumy nedoplatku splatnej istiny, ktorý súd prepočítal a ustálil na sumu 50,30 Eur a aj nárok na úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne od 21.12.2021 do zaplatenia z celej priznanej sumy splatnej istiny, t.j. zo sumy 1 022,38 Eur. V tejto časti súd žalované nároky nepovažoval za premlčané a aj s ohľadom na vyššie opísané dôvody žalobám uplatneným nárokom vyhovel (výrok I. a II. rozsudku). V prevyšujúcej časti dopadá na nároky uplatnené žalobami výrok o ich zamietnutí pre nedôvodnosť (výrok III. rozsudku).

61. Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania. Vychádzal zo znenia ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca aj žalovaný boli v konaní čiastočne úspešní a čiastočne neúspešní. Za procesný úspech žalobcu súd považoval sumu 1 940,38 Eur (918,- Eur + 1 022,38 Eur), čo zodpovedá 92 % z pôvodne žalobou uplatneného nároku v sume 2 100,73 Eur a žalovaný bol úspešný v rozsahu 8 % z pôvodne žalobou uplatneného nároku. Vychádzajúc z prevažujúceho úspechu žalobcu v rozsahu 84 % súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania ako vyplýva z výroku

IV. tohto rozsudku. Žiadne okolnosti hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by súd nemal žalobcovi nárok na náhradu trov konania priznať súd v konaní nezistil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane,

ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.